

Odontologiska Institutionen, Sahlgrenska Akademin

Seminarieansvariga: Jan Olsson, Tord Berglundh, Magnus Hakeberg och Mats Jontell.

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Reflektion utifrån seminarie den 28 jan 2009.

Elisabeth A Boström

Leg. Tandläkare, Doktorand

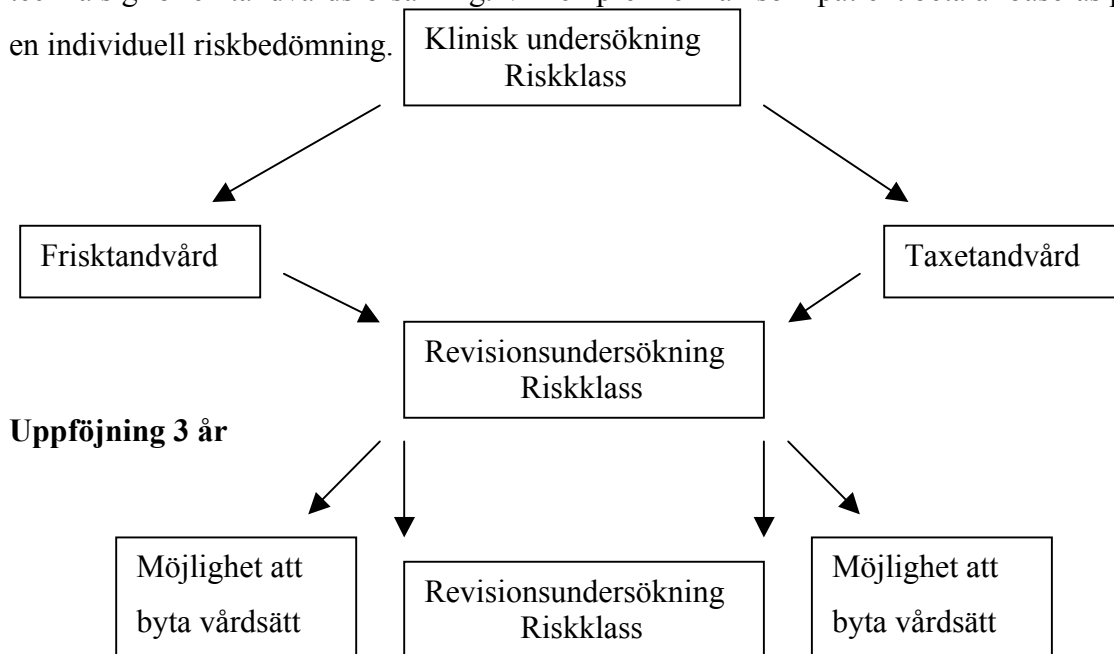
Avd. för reumatologi & inflammationsforskning

Sahlgrenska Akademin, Göteborgs Universitet

Forskningen vid Odontologiska Institutionen i Göteborg har under flera decennier varit världsledande inom Odontologisk forskning. Med ett starkt fokus på forskning kring profylaktisk tandvård (innefattande fluor), har kunskap vunnits som bidragit till att tandhälsan i Sverige blivit stadigt bättre. Dessutom har banbrytande forskning inom protetiska ersättningar vid tandförluster –då främst forskning kring dentala implantat gett tandvården kunskap och därmed fascinerande nya tekniker för att ersätta förlorade tänder.

Det aktuella seminariet inleddes av Jan Olsson, tidigare Prefekt vid Odontologiska Institutionen, som gav en överblick av dagens forskningsaktivitet och fokusområden. Aktiv forskning pågår kring tandvårdsrädsla, där forskande tandläkare och psykologer vid Avd. för Oral Medicin kartlägger rädda patienters beteende och utvecklar nya behandlingsmöjligheter för denna patientgrupp (innefattande kognitiv behandlingsterapi). Vidare är forskningen kring dentala implantat mycket stark. Dels pågår forskning kring biomaterial och hur implantat bör utformningas optimalt och dels pågår en mer klinisk inriktad forskning vid Avd. För Parodontologi med fokus på klinisk uppföljning. Vid Avd. för Oral Medicin är forskning och epidemiologisk uppföljning av orala slemhinneförändringar/ oral cancer ett fokusområde. Forskning pågår även med en mer grundforskningsinriktning på tandutveckling och tandbildning samt benbiologi. I övrigt pågår kliniska studier vid samtliga Specialistkliniker vid Odontologiska Institutionen med huvudfokus på uppföljning, nya operativa tekniker samt vetenskaplig dokumentation.

Magnus Hakeberg, nyttillträdd Professor i Oral Hälsovetenskap berättade om en studie kring "Frisktvård". Frisktvård är ett försäkringssystem där man som patient kan teckna sig för en tandvårdsförsäkring. Vilken premie man som patient betalar baseras på en individuell riskbedömning.

Uppföljning 5 år

Enligt ovan modell ska tandvårdsförsäkringssystemet utvärderas och jämföras med konventionell taxetvård (där patienten betalar per utförd vårdåtgärd). Ekonomi, tandhälsa, patientbeteende/ bakgrund ska utvärderas vid inklusion samt vid uppföljning efter 3 och 5 år. Frågor som önskas besvaras i studien är bl.a. hur attityder påverkar val av vård, hur ekonomin styr och hur hälsan ser ut i folkhälsoperspektiv. Studien blir dessutom en hälsoekonomisk utvärdering.

Tord Berglund, Professor i Parodontologi forskar kring periimplantit (förlust av stödjevävnad, ben, kring dentala implantat). Periimplantit är att jämföra med parodontit, tandlossning fast istället för runt en tand sker det runt ett implantat.

Då forskningen kring dentala implantat tog fart trodde man inte att tandlossningsfenomenet kunde överföras då det istället för en tand satt en skruv i käkbenet. Periimplantit har därför varit en dold sjukdom. Studier vid Avd. för Parodontologi visar dock en prevalens på 28%-55% av alla dentala implantat. Riskerna

för att drabbas är dels patientens mottaglighet, hur implantatet är utformat (ytutformningen har visat sig vara viktig där en rå yta ger en sämre prognos än en slät yta) samt hur den protetiska konstruktionen som sitter ovan implantatet är utformad och fördelar krafterna.

Mats Jontell, Professor i Oral Medicin forskar kring orala slemhineförändringar och har som del i sin forskning utvecklat ett nytt datorprogram som hjälp för registrering av journaldata och kliniska foton (i dagens övriga journalsystem är hanteringen av just foton mycket knäpphändig). Med hjälp av detta programmet kan man dessutom ansluta kliniker över hela landet och på så sätt få hjälp med svår diagnostik där man kan behöva en specialists omdöme för att komma vidare med behandling eller ev remiss.

Seminariet var mycket intressant och berörde flera av mina egna intressen och aktuella forskningsspår. Den första helt uppenbara kopplingen är att jag själv är tandläkare. Dock är jag inte forskarstuderande vid Odontologiska Institutionen utan vid Avd. för Reumatologi & Inflammationsforskning (Institutionen för Medicinska Vetenskaper) där jag sysslar med mer grundläggande inflammationsforskning med fokus på reumatoid artrit (RA). Inom Odontologin ligger dock mitt huvudintresse i Parodontologi och möjligheten finns att jag senare går över till forskning inom det. Där tror jag att man med goda grundläggande kunskaper om inflammation kan bidra med basalforskningsinriktat spår vad gäller benbiologi/ benresorption vid parodontit och öka förståelsen av mekanismerna bakom det. I dagsläget forskar jag kring ett proinflammatoriskt cytokin som heter resistin. Vi har visat att resistin helt på egen hand kan aktivera hela inflammationsprocessen (oberoende av TNF-alpha) och en mängd andra inflammationsmolekyler. Således är cytokinet i sig väldigt intressant som "target" för nya antiinflammatoriska mediciner för att hämma inflammationsprocessen. Som kuriosa är nivån av resistin kraftigt förhöjt vid flertalet inflammatoriska sjukdomar såsom RA, Sjögrens Syndrom, inflammatoriska tarmsjukdomar och även vid parodontit. Anti-resistin medicinsk terapi, som vår tanke är att patienter med RA som inte svarar på aktuell behandling skulle kunna behandlas med, kanske även kan användas som medicinsk terapi för patienter med parodontit?